

Rating valuation– Insurance ratings methodology

Ratingového hodnotenie - metodológia ratingového modelu poisťovne

Anna Majtánová, Ingrid Vacháľková, Andrea Snopkova¹

Abstract

In the present contribution we focus on the issue of the rating of the insurance sector. We identify the impact of the rating on the insurance operation; the rating is an important part of risk management. We focus on the rating of the insurance company itself, by analyzing the methodology of rating models, to identify insurance philosophy and the most important factors influencing the rating of the insurance company. The IFSR rating methodology analyzing company's financial and business risk profile. Capital adequacy, asset quality, profitability are key financial factors. Characteristics of the insurance market and market position are the key business factors. Information regarding the rating methodology for insurers leads to transparency and is an important prerequisite for objectivity's rating.

Key words

Rating agency, rating methodology for insurers, business risk profile, financial risk profile, Solvency II

JEL Classification: G22, G24

1. Úvod

Ratingové hodnotenie finančných spoločností, štátov a finančných nástrojov sa stalo neodmysliteľnou súčasťou globálneho finančného systému. Význam ratingového hodnotenia vzrástol koncom 19-ho storočia, s rozvojom akciových spoločností. Globalizácia, digitalizácia a rast procesov na finančnom trhu zdôraznili potrebu nezávislého a transparentného hodnotenia bonity dlžníka, cenného papiera či štátu, pre optimálne investičné rozhodnutia. Rating je dnes jednou z nepísaných požiadaviek pre vstup na finančný trh, jeho moc vzrástla v posledných rokoch. Rating má významnú úlohu v konkurenčnom prostredí, je potrebný nielen pri získavaní a efektívnej alokácii kapitálu, ale aj v boji o zákazníka. Poisťovne, inštitúcie aktívne pôsobiace na finančnom trhu, si význam ratingového hodnotenia uvedomujú a poukazujú aj na riziká ratingové hodnotenia.

Cieľom predkladaného príspevku je určenie vplyvu ratingového hodnotenia na sektor poisťovníctva. Sústreďíme sa na dva parciálne ciele, prvým je určenie oblasti činnosti poisťovne, ktoré ratingové hodnotenie ovplyvňuje. Druhým čiastkovým cieľom je určenie

---

¹ prof. Ing. Anna Majtánová, PhD, Ekonomická univerzita v Bratislava, Národohospodárska fakulta, Katedra poisťovníctva, anna.majtanova@euba.sk

Ing. Ingrid Vacháľková, PhD, Ekonomická univerzita v Bratislava, Národohospodárska fakulta, Katedra poisťovníctva, ingrid.vachalkova@euba.sk.

Ing Andrea Snopková, Ekonomická univerzita v Bratislava, Národohospodárska fakulta, Katedra poisťovníctva, andrea.snopkova@euba.sk

filozofie ratingového hodnotenia samotnej poisťovne. Pomocou analýzy metodológie ratingových modelov pre poisťovne identifikujeme najvýznamnejšie faktory ovplyvňujúce ratingové hodnotenie poisťovne. Informovanie odbornej verejnosti ohľadne metodológie ratingových modelov pre poisťovne vedie k transparentnosti udeľovania ratingového hodnotenia a je významným predpokladom objektívnosti ratingového hodnotenia.

Prezentovaný príspevok je výstupom výskumného projektu VEGA č. 1/0681/12 " Ekonomické prostredie a dynamika zmien v sektore poisťovníctva " riešeného na Katedre poisťovníctva NHF EU v Bratislave."

2. Teoretické vymedzenie ratingového hodnotenia

Rating je hodnotenie, cieľom ktorého je na základe komplexného rozboru všetkých známych rizík hodnoteného subjektu zistiť, či je tento subjekt schopný v požadovaných termínoch splniť načas a v plnej výške všetky svoje záväzky (Daňhel, 2005, p.234). Rating má byť odborný až vedecké hodnotenie, ktoré je zmysluplné, porovnateľné, všeobecne akceptovateľné a verejnosťou správne interpelovateľné (Rubin, 2001). Ratingové hodnotenie má vykazovať atribút objektívnosti, aktuálnosti a transparentnosti, nakoľko dopad ratingového hodnotenia má zásadný makro- a mikroekonomický význam pre hodnotený subjekt i celý sektor. Ratingové hodnotenie využívajú viaceré subjekty, investori pri umiestňovaní voľného kapitálu, emitenti cenných papierov pri získavaní kapitálu, zákazníci pri výbere poisťovne a dozorné orgány. Pri hodnotení poisťovne je významným predovšetkým rating finančnej sily poisťovne (Insurer Financial Strength Ratings IFS-Ratings), ktorý vyjadruje hodnotenie bonity poisťovateľa z pohľadu splnenia záväzkov voči poisťníkom, vrátane prijatých a poskytnutých záruk a garancií. IFS rating môže získať zaistovňa, životná, neživotná a univerzálna poisťovňa pôsobiace na poisťnom trhu. IFS rating sa nevtahuje na kvalitu poisťných produktov, asistenčné služby či systém likvidácie škôd, sústredí sa výlučne na finančnú silu poisťovne. Rating sa stal finančne nákladnou podmienkou pre vstup na finančný trh. Do 70-tych rokov platil investor-pays-model, dnes už však finančné náklady ratingu hradí hodnotený subjekt, hovoríme o issuer-pays-modell. Ratingové hodnotenie vydávajú ratingové agentúry, v roku 2010 bolo celosvetovo registrovaných 72 ratingových agentúr, v Európskej únii bolo 24 (Wolgast, 2010). Trh s ratingovým hodnotením predstavuje oligopol, dominantné postavenie majú tri globálne pôsobiace univerzálne ratingové agentúry Standard & Poor's, Moody's a Fitch rating, v tabuľke 1 sú zachytené informácie o ratingových agentúrach a ratingu poisťovní (Wolgast, 2010). Uvedené ratingové agentúry sú vysoko akceptované trhom, väčšina veľkých poisťovní si necháva vypracovať hodnotenie súčasne od týchto troch agentúr.

Table 1: Charakteristika ratingových agentúr z pohľadu poisťovníctva

	Standard & Poor's	Moody's	Fitch rating
Sídlo spoločnosti	USA	USA	USA/GB
Prvýkrát hodnotená poisťovňa	1967	1971	1973
Počet hodnotených poisťovní	8600	5455	4599
Podiel na trhu v roku 2010	40%	40%	15%

Zdroj: Die Regulierung der Rating-Agenturen – Erfahrungen aus Sicht der Versicherungswirtschaft cited by Wolgast, 2010

Ratingové agentúry prostredníctvom vydávania ratingového hodnotenia predstavujú informačné zdroje pre investorov, zvyšujú efektivitu finančného trhu a zásadne vplyvajú na vývoj finančného trhu, zvyšujú cenovú volatilitu trhu. V poslednom období prudko vzrástla moc ratingových agentúr, rating dnes predstavuje informačný zdroj, znižuje informačné náklady pre investorov, emitentov a zákazníkov. Zmena financovania umožnila rozvoj a rozmach ratingu, no priniesla i riziká. Práve pre rastúcu silu a riziká ratingového hodnotenia, sú dnes ratingové agentúry často terčom kritiky, pre ich neobjektívne a netransparentné hodnotenia vydávané v minulosti i dnes. Konštatujeme zlyhanie trhu v prípade ratingového hodnotenia, nedostatočné možnosti kontroly ratingových agentúr a neexistenciu zodpovednosti ratingových agentúr za zverejnené hodnotenia.

3. Vplyv ratingového hodnotenia na činnosť poisťovne – súčasť manažment rizík

Ratingové hodnotenie má významnú úlohu pri činnosti poisťovne, jednak hodnotenie samotnej finančnej inštitúcie - poisťovne ale aj ratingové hodnotenia cenných papierov, ostatných finančných inštitúcií vplyva priamo na hospodárenie a vývoj samotnej poisťovne. Ratingové hodnotenie finančných derivátov predstavuje pre poisťovňu zdroj informácií ohľadne emitenta daných cenných papierov, poisťovňa na základe ratingového hodnotenia optimalizuje svoje investičné portfólio. Konštatujeme, že rating môžeme považovať za súčasť manažmentu rizík poisťovne. Poisťovňa okrem vlastných interných modelov posúdenia rizika emitenta sa spolieha aj na ratingové hodnotenie. Poisťovňa sa stretáva s ratingovým hodnotením pri riadení svojej činnosti v nasledovných oblastiach, čím dokumentujeme rating ako súčasť manažmentu rizík poisťovne:

- Pri získavaní voľného kapitálu na trhu. Poisťovňa ako emitent akcií, dlhopisov a ostatných cenných papierov, ratingové hodnotenie samotnej poisťovne významne ovplyvňuje prístup poisťovne ku kapitálu v prípade navýšia základného imania. Ratingové hodnotenie ovplyvňuje výšku a volatilitu úrokových sadzieb pri získavaní kapitálu na finančnom trhu.
- Pri investovaní voľných prostriedkov, poisťovňa ako investor sleduje ratingové hodnotenie spoločností, ktorých cenné papiere vlastní. Pri rozhodovaní o umiestnení prostriedkov technických rezerv je významné ratingové hodnotenie, nakoľko poisťovňa smie investovať prostriedky len do cenných papierov s ratingovým hodnotením v investičnom stupni. V prípade, že sa zmení hodnotenie daného subjektu/ objektu a spadne do špekulatívneho pásma, poisťovňa je povinná tieto cenné papiere predať alebo preúčtovať. To predstavuje pre poisťovňu obrovské náklady a vedie k stratám v hospodárení poisťovne. Ratingové hodnotenie sa v niektorých prípadoch často mení. Ratingové hodnotenie spolu s internými rizikovými modelmi poisťovne zásadne ovplyvňuje skladbu finančného umiestnenia poisťovne a je súčasťou manažmentu finančných rizík poisťovne.
- Pri konkurenčnom boji o zákazníka poisťovňa využíva ratingové hodnotenie či už seba alebo konkurencie pri predaji svojich poisťných produktov. Dobré ratingové hodnotenie je dnes viac ako cenová politika poisťovne, predovšetkým pri životnom poistení. Rating predstavuje pre poisťovňu istú formu reklamy, komunikáciu so zákazníkom, formu public relation.
- Pri cedovaní rizík, poisťovňa využíva rating zaistovateľa pri výbere zaistného partnera pre svoje riziká. Nakoľko zlyhanie zaistovateľa má katastrofálne dôsledky pre činnosť poisťovne, poisťovne sa sústreďia predovšetkým na zaistovateľov s dobrým ratingom

a menom. Ratingové hodnotenie teda zohráva dôležitú úlohu nielen pri manažment finančných rizík, ale aj rizík zlyhania protistrany.

- Pri dodržiavaní zákonov, požiadaviek regulátora musí poisťovňa využívať rating. Nové pravidlá Solventnosť II zdôraznili potrebu ratingové hodnotenia a aktívne pracujú s ratingom. Pri stanovení kapitálovej požiadavky solventnosti pomocou štandardného modelu je v mnohých oblastiach zohľadnený vplyv ratingu, jedná sa predovšetkým o modul zlyhania protistrany (default risk), modul kreditného rizika a modul koncentrácie. Napríklad v prípade zaistenia, ak sa poisťovňa zaistí u zaistovateľa s ratingom AAA, bude potrebovať nižší vlastný kapitál ako v prípade, že sa zaistí u zaistovateľa s ratingom BBB.

Ratingové hodnotenie pre svoju významnosť a vplyv na poisťný sektor musí spĺňať kvalitatívne požiadavky, byť objektívne, transparentné a aktuálne. Práve transparentnosť ratingových modelov má byť jednou z ciest zvýšenia kvality ratingu. Je potrebné aby ratingové agentúry zverejňovali metodológiu ratingového hodnotenia, umožnili hodnoteným subjektom a odbornej verejnosti pochopiť filozofiu hodnotenia a boli prístupné k diskusi. Dnes konštatujeme väčšiu transparentnosť v ratingovej metodike, ratingové agentúry zverejňujú metodológiu ratingového hodnotenia pre poisťovne a dokonca sú prístupné aj k diskusi. Standard & Poor's zverejnila návrh nového ratingového modelu pre hodnotenie poisťovní, pričom je pripravená k diskusi k tomuto modelu a je ochotná akceptovať pripomienky.

4. Kľúčové faktory ratingových modelov pre poisťovne

Kritika ratingových agentúr v súvislosti s nesprávnym udeľovaním ratingového hodnotenia finančných derivátov spôsobila sprísnenie regulatorných požiadaviek pre ratingové agentúry, zvýšila tlak odbornej verejnosti na zvýšenie transparentnosti v udeľovaní ratingového hodnotenia poisťovní. Konštatujeme, že najväčšie ratingové agentúry pristúpili k zverejňovaniu ratingových modelov, širokej odbornej verejnosti sú k dispozícii ratingové modely hodnotenia. Na základe rozboru ratingových modelov troch ratingových agentúr identifikujeme najvýznamnejšie faktory vplyvajúce na výsledné hodnotenie poisťovne. Môžeme konštatovať, že poisťovne napriek finančnej kríze a turbulenciám na finančnom trhu, vysokej senzibilite poisťovní na vývoj hospodárstva, dosahujú poisťovne nadpriemerné ratingové hodnotenia – 93% hodnotených poisťovní spoločnosťou Standard & Poor's dosahuje rating v investičnom stupni (Standard & Poor's, 2012). Priemerná miera zlyhania (average default rate) je 0,41% čo je najnižšia miera zlyhania vo všetkých sektoroch hodnotených ratingovou agentúrou Standard & Poor's (Standard & Poor's, 2012) . Výsledky ratingového hodnotenia pre neživotné a životné poisťovne sa odlišujú v malej miere, ako to dokumentuje tabuľka č (Moody's, 2010).

Table2: Rozloženie ratingového hodnotenia poisťovní

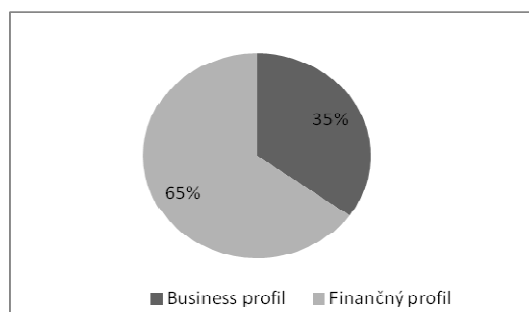
Ratingové hodnotenie podľa Moody's	Životné poisťovne (% hodnotených spoločností)	Neživotné poisťovne (% hodnotených spoločností)
Má rating Aaa, Aa a A	77%	81%
Dosahuje rating horší ako A	14%	12%
Dosahuje rating horší ako Baa	9%	7%

Zdroj: Moody's Global Rating Methodology for Life and Property and Casualty Insurers, 2010, p.9

Ratingové hodnotenie je náročný proces, pri ktorom sú analyzované kvalitatívne a kvantitatívne faktory. Ratingové agentúry čerpajú údaje predovšetkým z účtovníctva

poist'ovní, účtovnej závierky zostavenej podľa IFRS alebo US GAAP a interných materiálov poist'ovní, rozhovor z manažmentom poist'ovní (Laere, Baesens, 2010) . Z časového hľadiska sú potrebné údaje minimálne za 5 ročné obdobie, s tým, že väčšina modelov si údaje nasimuluje ešte na dva roky dopredu, ktoré využíva pri ratingovom hodnotení. Pri ratingovom hodnotení finančnej sily poist'ovne sú analyzované dve hlavné oblasti, identifikujeme finančný rizikový profil a obchodný rizikový profil poist'ovne.² Finančný profil má vyššiu váhu v celkovom hodnotení ratingovej pozície poist'ovne, ako to dokumentuje model ratingového hodnotenia poist'ovne Moody's.

Figure 1: Váha finančného a obchodného risk profilu pri ratingovom hodnotení poist'ovne

Zdroj: Moody's Global Rating Methodology for Life Insurers, 2012, p.6

Finančný rizikový profil poist'ovne hodnotí ekonomické kritéria poist'ovne, z pohľadu vplyvu na riziko nesplácania svojich záväzkov. Hodnotí finančnú situáciu poist'ovne - ziskovosť, kapitálovú primeranosť, v súvislosti s vývojom obchodnej stratégie a rizikovou situáciou poist'ovne. Pri analýze sú rozoberané hlavné ukazovatele kapitálovej primeranosti, solventnosti a manažmentu rizík poist'ovne. Na základe analýzy model ratingových agentúr (Standard & Poor's, Moody's a Fitch ratings) identifikujeme hlavné faktory finančného profilu poist'ovne, ako ich zobrazuje tabuľka 3:

Table3: Kľúčové faktory finančného profilu poist'ovne

Standard & Poor's	Moody's	Fitch rating's	Kľúčové faktory podľa Nás
Kapitálové vybavenia	Kvalita aktív	Primeranosť rezerv	Kapitálové vybavenie
Ziskovosť - profitabilita	Kapitálová primeranosť	Kapitálové vybavenie	Kvalita aktív
Riziková pozícia	Profitabilita	Ziskovosť	Ziskovosť - profitabilita
Finančná flexibilita	Likvidita - ALM	Investičné riziko	Risk manažment, ERM
Kvalita aktív	Finančná flexibilita	Zaistenie	Finančná flexibilita
Likvidita	Riziková pozícia	Finančná flexibilita	Likvidita, ALM
ERM ³		Likvidita, ALM	

Zdroj: Vlastné spracovanie

My indetifikujeme ako kľúčový faktor kapitálové vybavenie reps. kapitálovú primeranosť poist'ovne, ktorá je základnou požiadavkou pre zabezpečenie úhrady záväzkov poist'ovní. Pri kapitálovej primeranosti je dôležitá otázka primeranosti technických rezerv poist'ovne, ktorá

² Pri ratingovom modeli Moody's je analyzovaná samostatne časť operačné podnikateľské prostredie, váha tejto časti na celkový rating poist'ovne je však minimálna.

³ Likvidita, ERM a riziková pozícia nie je v daných modeloch priamou súčasťou finančného profilu ale je pri výslednom hodnotení zohľadnená následne. V tabuľke ju uvádzame z dôvodu, že ju dané modely analyzujú.

je vo všetkých modeloch testovaná. Význam tohto faktora dokumentuje aj fakt, že kapitálovú primeranosť kontrolujú aj dozorné orgány prostredníctvom sledovania požiadavky solventnosti. Kvalita aktív je podľa Nás druhým významným faktorom, nakoľko dokumentuje umiestnenie zdrojov poisťovne. Ani dostatok kapitálu nepostačí na úhradu záväzkov ak poisťovňa bude mať zlú štruktúru aktív, finančného umiestnenia. Pomocou analýzy faktora ziskovosť a profitabilita sa má preskúmať riziko dosiahnutia príjmov poisťovne aj v budúcnosti, ziskovosť ako hlavný cieľ podnikania poisťovne je potrebné dôsledne sledovať. Analýza profitability sleduje sa stav nielen za dané obdobie ale aj jeho vývoj, zisk poisťovne predstavuje pre poisťovňu interný príjem kapitálu. Kvalita a udržateľnosť ziskovosti je rozhodujúcou zložkou bonity poisťovne, ziskové hospodárenie je jedným z kľúčových determinantov prístupu na kapitálové trhy a zabezpečuje získanie priaznivých podmienok. Riadenie rizík je veľmi dôležitý faktor pre analýzu schopnosti splácať svoje záväzky. Nakoľko komplexné riadenie rizík je dnes základnou podmienkou efektívneho fungovania poisťovne nielen v aktuálnej chvíli ale ja do budúcnosti, ALM a ERM sú dnes neodmysliteľnou súčasťou riadenia poisťovne. Analýza likviditu považujeme za potrebnú v súvislosti s ratingovým hodnotením, nakoľko priamo ovplyvňuje schopnosť uhrádzať záväzky. Nedostatok likvidity môže rýchlo vyústiť v neschopnosť poisťovne splniť si svoje záväzky.

Obchodný rizikový profil (business profil) poisťovne pomocou rozboru kľúčových faktorov (trhová pozícia, analýza poisťného odvetvia a ďalšie) hodnotí schopnosť poisťovne pôsobiť na vybranom poisťnom trhu dnes ako aj v krátkej budúcnosti, čím bude zachovaný príjem poisťného a schopnosť úhrady záväzkov. Tabuľka 4 zachytáva kľúčové faktory business risk profilu poisťovne ako aj nami navrhnuté hlavné faktory.

Table4: Kľúčové faktory obchodného rizikového profilu poisťovne

Standard & Poor's	Moody's	Fitch rating's	Kľúčové faktory podľa Nás
Poisťné odvetvie a riziková analýza krajina (Insurance Industry And Country Risk Assessment -IICRA)	Trhová pozícia a značka (meno poisťovne)	Rating štátu	Poisťné odvetvie - charakteristika
Konkurenčné prostredie, pozícia poisťovne na trhu	Distribúcia	Manažment podniku	Trhová pozíciu – postavenie na trhu a veľkosť spoločnosti
	Produktová koncentrácia a diverzifikácia	Postavenie na trhu a veľkosť	Rating štátu
		Typ vlastníctva	
		Prevádzkové prostredie	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako kľúčové faktory obchodného profilu považujeme prostredie poisťného trhu, v ktorom poisťovňa pôsobí. Tento faktor považujeme za dostatočne komplexný, zachytáva kultúru, rozvoj a stav poisťného trhu, politické a ekonomické riziká danej krajiny, ktoré môžu ovplyvniť schopnosť splácania záväzkov poisťovne. Trhovú pozíciu považujeme za významný faktor garancie schopnosti splácania záväzkov poisťovne, nakoľko veľkosť a podiel na trhu dokumentuje silu poisťovne. Silná trhová pozícia umožňuje spoločnosti rozvíjať a udržiava konkurenčné výhody na vybraných trhoch, nepriamo podporuje schopnosť vnútorne generovať kapitál. Ratingové hodnotenie štátu sme určili ako samostatný faktor,

nakoľko politický a hospodársky vývoj v poslednom období dokumentuje prudký rast politického rizika a rizika štátnych zásahov.

Jednotlivé faktory sa v ratingových modeloch potrebne analyzujú, napríklad pri faktore Poistné odvetvie a riziková analýza krajina sú rozoberané subfaktory ako ekonomické a politické riziká krajiny, kultúra a tradícia platobnej politiky danej krajiny, bariéry vstupu nových poisťovní na trh, penetrácia trhu a ďalšie. Jednotlivé subfaktory majú rôznu váhu na výslednom hodnotení daného faktora, rovnako ako aj jednotlivé faktory pri celkovom hodnotení základných dvoch rizikových profilov. Spoločnosť Standard & Poor's prideluje jednotlivým profilom hodnotenie na osi, pričom 1 je najsilnejšie hodnotenie a 7 resp. 10 najslabšie hodnotenie, kombinácie jednotlivých profilov vytvárajú celkové priebežné hodnotenie poisťovne. Ak poisťovňa získa finančnom profile 3 nemôže získať lepšie hodnotenie aa-, aj keď business risk profile bude mať najsilnejšie hodnotenie 1, viď tabuľku 5.

Table 5: Priebežné ratingové hodnotenie poisťovne podľa modelu Standard & Poor's

Business risk profile	Financial risk profile									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	aa+	aa	aa-	a+	a	a	bbb+	bbb-	bb	b+
2	aa-	aa-	aa-	a+	a	a	bbb	bb+	bb	b+
3	a+	a+	a	a-	a-	a-	bbb	bb+	bb-	b+
4	a	a-	a-	bbb+	bbb+	bbb+	bbb-	bb	bb-	b
5	bbb+	bbb+	bbb	bbb	bbb	bbb-	bb+	bb	b+	b
6	bbb-	bbb-	bbb-	bb+	bb+	bb+	bb	bb-	b	b
7	bb-	bb-	bb-	bb-	bb-	bb-	b+	b	b	b- or lower

Zdroj: Standard and poors Insurers Rating Methodology. 2012, p.3

Ratingového hodnotenie zohľadňuje vyššie uvedené kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré vytvárajú priebežné hodnotenie poisťovne. Väčšina modelov ratingového hodnotenia poisťovne zohľadňuje ešte ďalšie faktory, ktoré vplyvajú na výsledné hodnotenie. Jedná sa o napríklad o kvalitu manažmentu poisťovne, ktorá môže zásadne ovplyvniť vývoj poisťovne. Podnikové riadenie (corporate governance), ktoré je reprezentované generálnym riaditeľom a jednotlivými riaditeľmi, je priamo zodpovedné za finančné zdravie a úverový profil poisťovne. Manažment rizík, jednak prevzatých poisťovno-technických rizík ale aj trhových a ostatných rizík poisťovne vplyva na ratingové hodnotenie poisťovne. Kvalita manažmentu rizík, jeho spoľahlivosť a komplexnosť býva zohľadnená vo viacerých faktoroch finančného rizikového profilu poisťovne. Napriek tomu samostatné posúdenie býva často aj pri výslednom ratingovom hodnotení. Pri ratingovom hodnotení poisťovne je zohľadnená aj závislosť a podriadenosť poisťovne, napríklad voči ostatným poisťovniam a finančným inštitúciám v skupine. Metodika ratingových modelov poisťovne je vo viacerých modeloch podobná, komplexne analyzuje finančnú silu a obchodný profil poisťovne. Musíme konštatovať, že zverejnenie metodológie ratingového hodnotenia je len prvý krok k transparentnosti a objektivite ratingového procesu a samotného ratingu. Ratingová agentúra Standard & Poor's v roku 2002 súčasne vyjadrila názor, že subjektivita je jadrom každého ratingu⁴ (Laere, Baesens, 2010), čo platí určite pri hodnotení v istej miere aj dnes.

⁴ subjectivity is at the heart of every rating

5. Záver

Rating sa dotýka priamo sektora poisťovníctva, má veľký význam pre efektívne fungovanie nielen poisťného ale aj finančného trhu. Poisťovne využívajú ratingového hodnotenie pri svojej investičnej činnosti, pri získavaní kapitálu či zákazníka. Projekt Solventnosť II ratingové hodnotenie ešte viac podporil, nakoľko ratingové hodnotenie ovplyvňuje viaceré faktory výpočtu kapitálovej požiadavky solventnosti. Ratingové hodnotenie využívajú poisťovne ako súčasť manažmentu trhových rizík, pri riadení finančného umiestnenia poisťovne. Ratingové hodnotenie cenných papierov, do istej miery odbremeňuje poisťovne od dôslednej analýzy daných cenných papierov. Z uvedeného dôvodu musí byť ratingové hodnotenie objektívne, aktuálne, transparentné a porovnateľné s ostatnými subjektmi na trhu. Ozývajú sa však aj hlasy aby sa nezvyšovala váha ratingu a poisťovne dôsledne analyzovali trhové riziká pomocou vlastných interných rizikových modelov. Zlyhania ratingového hodnotenia v minulosti podporujú myšlienku potreby vlastných interných rizikových modelov. Pre efektívne hospodárenie poisťovní je potreba objektívneho a transparentného ratingového hodnotenia a interných rizikových modelov (Laere, Baesens, 2010). Metodológia ratingového hodnotenia poisťovne je dnes verejne dostupná ale je otázne či to stačí pre transparentnosť v udeľovaní ratingového hodnotenia, objektívnosť ratingového procesu.

References

- [1] Rubin, H., Pronovost, P., Diette, G., 2001. *From a process of care to a measure the development and testing of a quality indicator*. International Journal Quality in Health care 2001, Volume 13, Number 6, p 489 - 496
- [2] Laere, E., Baesens, B., 2010. *The development of a simple and intuitive rating system under Solvency II*. Insurance: Mathematics and Economics 46, p. 500-510
- [3] Daňhel J., 2005. *Pojistná teorie*. Praha: Professional Publishing. 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3. s.234
- [4] Liška, V., Vinš, P. 2005. *Rating*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2005. 109 s. ISBN 80-7179-807-X. s.7
- [5] Murray, A., Bazer, L., Simpson, D., 2010. *Moody's Global Rating Methodology for Life Insurers*
- [6] Murray, A., Bazer, L., Simpson, D., 2010. *Moody's Global Rating Methodology for Property and Casualty Insurers*
- [7] Standard and poors Insurers Rating Methodology. 2012
- [8] Wolgast, M., 2010. *Die Regulierung der Rating-Agenturen – Erfahrungen aus Sicht der Versicherungswirtschaft*. Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft e. V.
- [9] Fitch Ratings – Definitions of Ratings and Other Forms of Opinion. 2012.